

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายละเอียดการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน จำนวน ๑ ชุด
๒. แนวทางการปฏิบัติงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบขับเคลื่อนการดำเนินงานของประเทศในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นการบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญในการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัย เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี โดยได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.)

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาคนทุกช่วงวัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม และเป็นการช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) รวมทั้งเป็นการส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง ในการบริหารพัฒนาหมู่บ้าน จึงขอให้จังหวัด อำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล พิจารณานำเงินหมุนเวียนของจังหวัด อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ที่ได้รับชำระคืนจากกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรของโครงการเศรษฐกิจชุมชน มาดำเนินโครงการต่อเนื่อง ภายใต้แนวทางการดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยดำเนินการดังนี้

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน กลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ทราบถึงโครงการเศรษฐกิจชุมชน ผ่านหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน/ชุมชน และผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ของแต่ละท้องถิ่น

๒. นำเรื่องโครงการเศรษฐกิจชุมชน เข้าที่ประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด/อำเภอ และกำนันผู้ใหญ่บ้าน

๓.ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานโครงการเศรษฐกิจชุมชนในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแจ้งคณะกรรมการหมู่บ้าน รับทราบรายละเอียดและแนวทางการปฏิบัติการดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชน ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

/๔. กำชับ...

๔. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจชุมชนของจังหวัดและอำเภอ ศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน เพื่อทำหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริม ติดตามประเมินผล กำกับดูแลการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน ได้อย่างถูกต้อง และรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น

โทร.๐-๒๖๒๙-๘๓๐๑ โทรสาร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๒

รายละเอียดการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑. ประเภทของโครงการ

เป็นโครงการของรัฐบาลในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง เป็นหน่วยงานรับงบประมาณ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานปฏิบัติ ในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน หมวดยอดเงินอุดหนุนประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป

๒. ผู้มีสิทธิขอยืมเงินทุนหมุนเวียน

กลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มเกษตรกร ที่คณะกรรมการหมู่บ้านรับรองว่าเป็นกลุ่มที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นจริง

๓. หลักเกณฑ์การขอยืมเงินทุนหมุนเวียน กลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการขอยืมเงินทุนจะต้องเสนอโครงการและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ๑) เป็นโครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน
- ๒) ต้องมีแผนการชำระเงินคืน ที่แสดงปรากฏไว้ในโครงการที่ชัดเจน
- ๓) กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรจะต้องมีเงินกองทุนของกลุ่มร่วมสมทบร้อยละ ๓๐ ของโครงการที่ต้องการกู้เงินไปลงทุน

๔. ระยะเวลาผ่อนชำระ

กำหนดการผ่อนชำระไม่เกิน ๕ ปี

๕. อัตราดอกเบี้ย

ไม่คิดดอกเบี้ย เว้นแต่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรผิดนัดชำระหนี้หรือชำระไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราตามที่กฎหมายกำหนด

๖. ขั้นตอนการขอกู้ยืมเงินทุนในการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน

๖.๑ กลุ่มอาชีพจัดทำโครงการเสนอคณะกรรมการหมู่บ้าน รายละเอียดดังนี้

- ๑) กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร นำโครงการเสนอคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อรับรอง ทั้งนี้ต้องเป็นโครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน
- ๒) ต้องมีแผนชำระเงินคืน รายละเอียดการออมเงินเพื่อเป็นเงินทุน/บัญชีเงินฝากธนาคารกลุ่ม/เงินสมทบ มีกองทุนกลุ่มสมทบร้อยละ ๓๐
- ๓) รายงานผลการดำเนินงานกลุ่มที่ผ่านมา (กรณีเป็นกลุ่มเก่า) แสดงถึงผลกำไร/ขาดทุน
- ๔) เอกสารแสดงการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน (ถ้ามี) หรือทะเบียนสมาชิกกลุ่ม

๖.๒ คณะกรรมการหมู่บ้านให้การรับรองว่าเป็นกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านจริง แล้วให้รวบรวมโครงการที่กลุ่มอาชีพ/กลุ่มเกษตรกร เสนอผ่านเวทีประชาคมหมู่บ้าน หากมีหลายกลุ่มให้เรียงลำดับความสำคัญ ประธานคณะกรรมการหมู่บ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน) รวบรวมโครงการของกลุ่มอาชีพ/กลุ่มเกษตรกร จัดส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ (เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครไม่สามารถดำเนินโครงการดังกล่าวได้)

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติโครงการที่มีวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หากโครงการที่มีวงเงินเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อพิจารณาแล้วให้รวบรวมโครงการแล้วเสนอความเห็นให้คณะกรรมการอำเภอพิจารณา แล้วแจ้งให้สภาท้องถิ่นทราบ ภายใน ๗ วัน

๒) คณะกรรมการพัฒนาอำเภอพิจารณาอนุมัติกลั่นกรองโครงการที่มีวงเงินเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หากโครงการที่มีวงเงินเกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พิจารณารวบรวมโครงการแล้วเสนอความเห็นให้คณะกรรมการจังหวัดพิจารณา ภายใน ๗ วัน

๓) คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดพิจารณาอนุมัติกลั่นกรองถึงเหตุผล ความจำเป็น ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโครงการ และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณไปยังคณะกรรมการบริหารเงินทุนกลาง (กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร อาจขอกู้ยืมเงินสูงกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือไม่มีเงินสมทบได้ครบ หากคณะกรรมการพัฒนาอำเภอหรือคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร และไม่มีความเสี่ยงกับเงินที่กู้ยืมว่าจะสูญไป)

๔) คณะกรรมการบริหารเงินทุนกลางพิจารณาอนุมัติ และแจ้งผลกลับไปยังคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด กลับไปตามลำดับ ทั้งนี้ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งกลุ่มอาชีพ/กลุ่มเกษตรกรที่เป็นเจ้าของโครงการที่ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืมเงินทุน มาทำสัญญากู้ยืมเงินทุนเพื่อนำเงินไปดำเนินโครงการต่อไป โดยทำสัญญาทั้งหมด ๔ ชุด

๖.๓ ขั้นตอนหลังจากที่มีการทำสัญญากู้ยืมเงินในการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน การชำระเงินยืม

๑) กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร ต้องชำระเงินคืนให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามที่ตกลงไว้ในสัญญาอย่างเคร่งครัด

๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม กำกับดูแล ตลอดจนติดตาม เร่งรัดการนำเงินส่งคืน

กรณีมีการผิดนัด

๑) หากมีการผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญาเกินกำหนดระยะเวลา ๖ เดือน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งรัดให้มีการชำระหนี้โดยพลัน และหากไม่มีการชำระ หรือชำระไม่ครบถ้วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณเท่าจำนวนเงินที่ทางราชการเสียหายชดใช้คืนในทันทีที่มีการตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในปีงบประมาณถัดไป

๒) ระหว่างที่ผิดนัด ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราที่กฎหมายกำหนด (กรณีที่ไม่ได้ตกลงกันไว้ให้คิดดอกเบี้ยตามกฎหมาย)

๓) หากผู้ขอกู้ยืมเงินเพิกเฉยไม่ยินยอมชำระหนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการทางกฎหมายอย่าปล่อยให้ขาดอายุความ

กรณีมีเหตุสุดวิสัย พันวิสัย หรือเกิดภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย วาตภัย หรืออัคคีภัยเป็นเหตุให้โครงการที่กลุ่มอาชีพ/กลุ่มเกษตรกรยื่นคำร้องขอผ่อนผัน หรือขอเลื่อนการชำระเงินคืน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ผ่อนผันหรือให้เลื่อนกำหนดชำระได้โดยผ่านการอนุมัติจากสภาท้องถิ่น และรายงานให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอและจังหวัดทราบ

๖.๔ การควบคุมตรวจสอบ

๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำบัญชีแสดงรายการการยืม และการชำระเงินคืนหมุนเวียน ให้เป็นปัจจุบัน

๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำรายงานฐานะทางการเงินของทุนหมุนเวียน และผลการดำเนินงานให้รายอำเภอทราบ ภายในวันที่ ๑ ของเดือน มกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

๓) ให้อำเภอรวบรวมรายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ส่งให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ ๕ ของเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

๔) ให้จังหวัดรวบรวมรายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ส่งให้กรมการปกครองทราบ ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

๕) ให้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน และกำชับ ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งมีการตรวจสอบ และรายงานผลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๙

แนวทางการปฏิบัติงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน

ระดับจังหวัด

๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่ของที่ทำการปกครองจังหวัดรับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจชุมชนให้ชัดเจน
๒. กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล โดยให้กำหนดเป็นประเด็นการตรวจงานในหน้าที่ของปลัดจังหวัดด้วย
๓. พิจารณาโอนเงินจากบัญชีเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล ที่มีเงินค้างบัญชีตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ติดต่อกันเกินกว่า ๑ ปี กลับมารวมไว้ที่บัญชีเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนของจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติคำขอกู้ของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรกลุ่มอื่นโดยเร็ว

ระดับอำเภอ

๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่ของที่ทำการปกครองอำเภอรับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจชุมชนให้ชัดเจน
๒. กำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล และกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร
๓. แนะนำให้องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล พิจารณากลับกรองโครงการของกลุ่มที่ขอกู้ยืมเงินทุน ถึงเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโครงการก่อนอนุมัติให้กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรกู้ยืมเงินทุน
๔. มอบหมายให้ชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ทีมตำบล) และคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) สนับสนุนการดำเนินงานตามระเบียบฯ ได้แก่ การจัดประชาคมรับรองโครงการ การประชาสัมพันธ์โครงการ การสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น
๕. กำกับดูแลให้องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล ตั้งงบประมาณเท่าจำนวนที่ทางราชการเสียหาย ขดใช้คืนเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน ภายในปีงบประมาณถัดไป เมื่อกลุ่มผิदनัดชำระหนี้เกินกำหนดระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันผิदनัด

ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบล

๑. มอบหมายเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจชุมชนให้ชัดเจน
๒. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรอื่นในพื้นที่ ขอกู้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้เงินค้างในบัญชีเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลตำบลมากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ติดต่อกันเกินกว่า ๑ ปี
๓. ดำเนินการออกตรวจนิเทศโครงการของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๔. จัดทำบัญชีแสดงรายการกู้ยืม การชำระคืนเงินทุนหมุนเวียนและจัดทำรายงานฐานะทางการเงินทุนหมุนเวียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อให้สะดวกแก่การตรวจสอบ
๕. เร่งรัด ติดตาม การชำระหนี้ตามงวดสัญญาที่กำหนด หากกลุ่มผิदनัดชำระหนี้เกินกว่าระยะเวลา ๖ เดือน นับตั้งแต่วันผิदनัด ให้องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลตำบล ตั้งงบประมาณเท่าจำนวนเงินที่ทางราชการเสียหายขดใช้คืนภายในปีงบประมาณถัดไป